

MÙA HÓA TRANG

Nguyễn Quý Đại

Tiền thân của lễ hội hóa trang 5.000 năm trước được tổ chức ở Mesopotamia vùng Lưỡng Hà (1). Ai Cập tổ chức lễ vui nhộn, trang trọng để tôn vinh nữ thần Isis và người Hy Lạp tổ chức cho thần Dionysus của họ và gọi là Apokries, lễ hội thường gắn liền với sự chuyển mình, thức tỉnh của thiên nhiên vào mùa xuân.

Người La Mã tổ chức ngày 17. 12 đến 19.12 để vinh danh thần Saturn, tất cả mọi người được mời và hóa trang không phân biệt người nô lệ hay giới quyền quý cùng ngồi vào bàn ăn uống. Người La Mã tổ chức đoàn diễu hành đầy màu sắc, trong đó một chiếc xe được trang hoàng lộng lẫy với nhiều người trong trang phục rực rỡ.

Từ thế kỷ thứ 18 mùa chay (Fastenzeit/ period of fasting) trước 40 ngày lễ Phục sinh (Ostern/ Easter) ở Đức lễ hội hóa trang Karneval theo truyền thống của Kitô giáo, là sự sám hối quyết định từ bỏ con đường tội lỗi, bao gồm việc hãm mình, ăn chay kiêng thịt ngày thứ Sáu. Mùa chay tịnh cũng là thời gian để chúng ta giao hòa với Chúa, suy tư về cuộc sống và ăn năn, xin Chúa và mọi người tha thứ những lỗi lầm trong cuộc sống!

Các quốc gia ở Âu Châu đều có hội hóa trang, ở Brazil tổ chức lễ hội nổi tiếng nhất thế giới. Hàng nghìn vũ công trong trang phục “nóng bỏng” trên đường phố Rio de Janeiro để khai mạc mùa hội hóa trang. Đảo Karibik/Caribbean Islands, thành phố Port of Spain...nhờ nắng ấm nên họ thường vui chơi nhảy múa nhiều tuần, người ta gọi là „tolle Tage literally /crazy days“. Mỗi địa phương tổ chức lễ hóa trang với những nét đặc thù riêng. Lễ hóa trang ở Đức diễn ra ở các thành phố: Köln, Düsseldorf, Mainz (thuộc Tiểu bang Westfalen). Những thành phố khác đều tổ chức hóa trang từ ngày thứ Hai trước lễ tro, cho đến ngày cuối cùng lễ hóa trang thứ Tư tuần Thánh tức ngày đầu tiên trong mùa chay (48 ngày trước lễ Phục Sinh.), thành phố München/Munich năm nay Chúa nhật ngày 3.2 lúc 13:13 diễu hành lễ hội „Faschingstreiben“ với sự tham dự của 40 đoàn đến từ các quốc gia: Áo, Ý, Pháp, Nam Mỹ...khởi hành từ Herzog-Wilhelm-Strasse đi qua nhiều đường đến quảng trường Marienplatz, chấm dứt khoảng 14:30 tại Hofbräuhaus.

Lễ hóa trang từ thứ Hai (Rosenmontag/ Monday preceding) ngày 11.2.2013 đến thứ Ba ngày 12 là Faschingsdienstag / Shrove Tuesday đến ngày thứ Tư 13 tháng 2 (Aschermittwoch/Ash Wednesday). Học sinh nghỉ một tuần từ 11.2 đến 15.2.2013. Ngày thứ Hai theo truyền thống từ năm 1823 thành phố Köln/ Cologne khai mạc mùa hóa trang lúc 11giờ 11 phút, những bộ trang phục độc đáo những chiếc mặt nạ lộng lẫy và tiếng nhạc không ngừng từ những ban nhạc ngoài trời trên khắp các nẻo đường, hàng ngàn người trong trang phục đầy màu sắc tràn xuống đường ca hát và khiêu vũ ăn mừng mùa lễ hội. Có khoảng 160 Hiệp hội tham gia ngày diễu hành dài 6,5 km, gồm 350 kỵ mã, 70 xe hoa trang hoàng

lộng lẫy, 58 xe kéo được hoá trang nhiều kiểu khác nhau (mỗi chiếc tốn hơn 60.000 Euro. số giờ làm việc 25.000 giờ) như con khủng long, con chim, con rồng to lớn, hay những hình tượng dí dỏm..hình bà thủ tướng Merkel với bộ ngực vĩ đại..., trên xe cũng như đoàn người tham dự hơn 8.000 trong đó có 2000 thiếu nữ và đàn bà, 85 ban nhạc lớn kèn đồng sáng chói, đều hóa trang rất đẹp dù thời tiết lạnh nhưng có những thiếu nữ khoả thân 50% đầu đội mũ đứng trên xe hoa nhảy múa và ném kẹo, bánh, được tính là (140.000 tấn kẹo và 700.000 thỏi Schokolade, 300.000 cái bông đủ loại) hơn 1,5 triệu người tham dự lễ hội đứng hai bên đường chào đón đoàn xe đi qua, người xem như được sống lại với quá khứ khi ngắm nhìn cuộc sống xưa được quay lại qua tài diễn xuất của các diễn viên tham gia lễ hội hóa trang.

Đoàn người diễu hành rộn ràng, vui nhộn với tiếng nhạc, tiếng người hòa nhau vui mừng vì mùa đông sắp đi qua và mùa xuân sẽ đến. Lễ hội hóa trang ở Köln, người ở xa không đến tham dự, trên 20 triệu người ở nhà xem Tivi. Từ thứ Hai ngày 11/2/2013 đến thứ Tư 13.2.2013 các cửa tiệm thường đóng cửa ở các thành phố như: Köln, Mainz vui chơi ngày hội. München các Shopping, siêu thị đóng cửa buổi chiều thứ Hai (Rosenmontag). Sinh hoạt trong mùa lễ hội rất vui không phân biệt Tôn Giáo, Chính Trị, người giàu, nghèo hay vua chúa đều giống nhau như làm một hiệp sĩ, hay một con quỷ dữ khi đã hóa trang: đeo mặt nạ, bộ râu dài tới ngực... Mũ, nón, y phục thường là những bộ áo quần nhiều màu sắc rực rỡ chỉ dùng cho mùa hội hóa trang. Trong 3 ngày lễ người nào không vẽ mặt đi dạo phố sẽ bị các nhóm trẻ nghịch lấy sơn

(loại mỹ phẩm để hóa trang có thể chùi, rửa sạch) bôi vào mặt, dù thích hay không người ta đều nở một nụ cười, nhiều người hằng hái tham dự lễ hóa trang những cuộc chơi như điên khùng ẩn sau chiếc mặt nạ... lễ hội làm cho con người cảm nhận niềm vui, ý nghĩa tốt đẹp của cuộc sống. Thời gian mùa hội trong những hội trường lớn, những đoàn vũ công trẻ trung xinh đẹp duyên dáng, những chú hề làm cho mọi người cười vỡ bụng, các ban nhạc lớn trình bày qua nhiều tiết mục khác nhau, được trực tiếp chiếu trên các đài truyền hình.

Trẻ em ở nhà trẻ thường thích hóa trang, đi học thì không bắt buộc phải làm, mỗi gia đình tùy theo khả năng mua y phục đắt tiền cho con hay chỉ cần một cái mặt nạ cũng được. Các cửa hàng bán áo quần, mũ, mặt nạ, đầu tóc giả, các loại mỹ phẩm để vẽ mặt ... Những ngày này các tiệm uốn tóc tăng thêm 125.000 người đến làm tóc hóa trang. Theo thống kê hàng năm số người mua trang phục và các vật dụng khác cho ngày lễ phải chi hơn 2,2 triệu Euro. Riêng ở Köln có ban tổ chức lễ hội (Festkomitee) có 1500 (komplette Kostüme) bộ quần áo hóa trang, 5000 (Kostüm-Einzelteile) áo hay quần riêng, 3000 (Kopfbedeckungen) mũ, nón đội che đầu, họ cho mượn sau ngày lễ hội được giặt sạch, may sửa lại nếu bị rách và treo vào tủ để sử dụng cho năm kế tiếp..

Năm nay lễ hóa trang bắt đầu ngày thứ Hai 11 tháng 2. thì ngày thứ Năm trước đó tức ngày 7.2.2013 là ngày lễ dành cho quý bà, quý cô, theo xã hội Tây phương bình đẳng, đàn bà được tôn trọng, không có cảnh vợ làm tôi tớ cho chồng! ngày này các ông phải vào bếp nấu ăn (một năm chỉ có một lần cũng không sao) nấu không ngon mời bà xã đi ăn nhà hàng, nếu „tiết kiệm“ thì nấu một món đơn giản cũng xong.

Đã gọi là truyền thống thì không thể thay đổi, vào ngày này nếu quý ông cần thiết phải thất cà vạt đi làm, thì nên chọn cái nào rẻ tiền và cũ nhất lỡ có bị các cô cắt thì hai bên cùng vui.. chỉ được phép cắt cà vạt không được phép khác cắt cái khác! Như ở Hoa Kỳ và Việt Nam có nhiều trường hợp đã xảy ra, quý bà lạm dụng không cắt cà vạt mà cắt „của quý“ của các ông chồng quen lã lướt... Đàn bà nào cũng có máu Hoạn Thư, nhưng luật pháp và tốn kém khi thưa kiện, điều trị, nên ở Đức chưa có trường hợp nào xảy ra chứ không phải đàn bà Đức hiền. Lễ hội hóa trang đến rồi đi, nhưng mang đến cho mọi người niềm vui, quên đi những ngày mùa đông giá lạnh, đón mừng mùa xuân về với cỏ cây hoa lá mang lại sự sống vui tươi và hy vọng.

Nguyễn Quý Đại
www.hoamunich.wordpress.com

Xem toàn bộ hình lễ Hội hóa trang ở Cologne/Köln
<http://bit.ly/WHjOE8>.

Karneval 2014

Weiberfastnacht Do. 27. Februar
Rosenmontag Mo. 03. März
Veilchendienstag Di. 04. März
Aschermittwoch Mi. 05. März

^{1/} Lưỡng Hà là tên một vùng địa lý và của nền văn minh thời cổ đại ở các nơi gồm lãnh thổ Iraq, đông Syria, đông nam Thổ và tây nam Iran, tên nó xuất phát từ tiếng Hy Lạp μεσος "giữa" và ποταμός "sông", để chỉ hai vùng châu thổ sông Euphrates và sông Tigris